

زمین‌های غصبی پهلوی

به مالکانش باز می‌گردد

رئیس بنیاد مستضعفان گفت: باتوجه به اینکه بنیاد مستضعفان، عزمش را برای بازگرداندن املاک مصادره شده توسط پهلوی به مردم جزم کرده، عمده این اسناد تا پایان سال ۹۹ و تمامی اسناد این املاک تا پایان ۱۴۰۰ به مالکان آنها بازگردانده خواهد شد. سید پرویز فتح با اشاره به بازگرداندن املاک غصب شده توسط پهلوی به مالکان اصلی این املاک توسط بنیاد مستضعفان و با دستور رهبر معظم انقلاب گفت: ما در بازگرداندن این املاک به مردم، هیچ منعی نداریم چرا که این املاک، برای مردم است و به آنها بازگردانده می‌شود. رئیس بنیاد مستضعفان بخشی از طولانی شدن فرآیند واگذاری این املاک را به دلیل سخت بودن و زمان بر بودن فرآیند تفکیک این املاک دانست و گفت: نکته قابل توجه آن است که صدور سند این املاک به‌نام مالکانشان، باعث می‌شود تا هم این زمین‌ها ارزش افزوده پیدا کنند و هم مالکانشان که تا پیش ازاین به دلیل عدم دارا بودن سند، قادر به استفاده از تسهیلات بانکی نبودند، بتوانند از وام و تسهیلات بانکی استفاده کنند. /ايرنا

تأمین اعتبار «گام» عملیاتی شد

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه شوری پول و اعتبار مصوب کرده است که از طریق طرح گواهی اعتبار مولد (گام) ۵۰ هزار میلیارد تومان در داد: از امروز (روز سه‌شنبه) بالغ بر ۶۰۰ میلیارد ریال تأمین اعتبار صورت می‌گیرد که این میزان در روزهای آینده رشد خواهد داشت. همتی با تأکید بر اینکه تأمین مالی از طریق گام صورت می‌گیرد، اضافه کرد: بانک‌ها پشت تأمین مالی بنگاه‌هایی که به‌صورت زنجیره‌ای تولید یا بیکدیگر ارتباط دارند هستند و از این طریق یکی از مهم‌ترین مشکلات واحدهای تولیدی رفع خواهد شد. /ايسنا

«ایران» از بازگشت رشد به صنعت خبر می‌دهد

احیای تولید در سایه تحریم

مرجان اسلمی فر خبرنگار

این روزها سوالات زیادی پیرامون وضعیت صنعت و معدن کشور در شرایطی که تحریم‌ها تشدید شده مطرح می‌شود، از جمله اینکه چگونه صنایع کشور توانسته‌اند سرپا بمانند؟ آیا تولید در سال ۹۹ هم به حیات خود ادامه می‌دهد؟ چرا برخی از صنایع طی چند وقت اخیر در حال جبران کاهش تولیدات خود هستند؟ چرا پس از ۴ سال، نرخ تورم فصلی بخش تولید در فصل پاییز امسال به منفی ۲۳ درصد رسید؟ چرا در عین رشد منفی، بسیاری از صنایع در وضعیت مثبت حرکت می‌کنند.

این موارد، سوالات مهمی هستند که اگر بدرستی پاسخ داده شوند، امکان پیش‌بینی فرآیند تولید را حداقل تا نیمه اول سال آینده به ما می‌دهد. فعالان بخش خصوصی که همواره سعی کردند به آینده خوش بین باشند، می‌گویند: کاهش تولیدات صنعتی در سال جاری، قابل پیش‌بینی بود، اما به نظر می‌رسد که سال آینده بخشی از کاهش‌ها جبران شود.

آنها عنوان می‌کنند که برخی از صنایع که در زمره صنایع «های تک» هستند، برای سال آینده شرایط خوبی نخواهند داشت، چرا که همکاری با سایر کشورها با چالش‌هایی روبه رو است، ولی برخی از صنایع داخلی توانستند با همکاری تولیدکنندگان وطنی در تأمین قطعات مورد نیاز خود اقدامات لازم را انجام دهند؛ این امر اتفاق خوبی است که نشانه‌های رشد تولید در سال ۹۹ است.

■ کدام واحدها کاهش و کدام واحدها افزایش را تجربه کردند؟

طی سال جاری اکثر واحدهای صنعتی کاهش تولید را تجربه کردند، اما بررسی عملکرد ۹ ماهه آنها در قیاس با سال گذشته در همین مدت نشان می‌دهد که روند کاهش اکثر تولیدات صنعتی، کمتر شده است و در برخی از صنایع هم رشد تولید اتفاق افتاده است. از جمله کالاهایی که طی ۹ ماهه سال جاری، افزایش را تجربه کرده، روغن ساخته شده نباتی، داروهای انسانی، انواع کاغذ، سموم دفع آفات نباتی، ماشین لباسشویی، یخچال و فریزر، نخ پلی استر، وانت و پتروشیمی بوده است. در این میان بررسی عملکرد ۹ ماهه تولید نشان می‌دهد که کاهش تولید در برخی از کالاهای چون انواع سواری، کامیون، لاستیک خودرو و پودر شوینده در حال جبران است ولی کارنامه ۹ ماهه تولید در قیاس با مدت مشابه سال گذشته نشان می‌دهد که در برخی از کالاهای چون انواع لوله‌ریز و

تولید برخی محصولات منتخب صنعتی و معدنی

نام محصول/ واحد ستیجش	۱۳۵۷	۱۳۹۲	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۹ ماهه ۹۸
فولاد خام/ واحد ستیجش	۳۶۸	۱۵۴۸۱	۲۰۸۳۳	۲۲۴۰۳	۱۸۰۰۷
محصولات فولادی/ هزار تن	۶۷۰	۱۶۵۶۶	۱۸۷۹۱	۱۹۶۳۹	۱۵۵۳۸
سیمان/ هزار تن	۷۱۵۰	۷۱۰۰۰	۵۴۷۱۹	۵۵۱۷۹	۴۶۶۲۰
انواع سواری/ هزار دستگاه	۱۳۷	۶۲۴	۱۴۲۹	۸۸۶	۵۲۴
پتروشیمی/ میلیون تن	۱۰۶	۴۰۰۶	۵۳۰۵	۵۳۰۴	۴۱۰۴
دارو انسانی/ میلیارد عدد	۳۳۳	۳۴۳	۳۸۰۳	۳۳۹	۳۶۰۳
انواع کاغذ/ هزار تن	۷۳	۵۵۹۰۵	۷۶۷۰۹	۳۳۱۰۱	۷۴۷۰۶
لاستیک خودرو / هزار تن	۴۰	۲۱۲۰۳	۲۲۳۰۷	۲۲۲۰۹	۱۶۴۰۱

آمار تولید کالای منتخب صنعتی

نام محصول/ واحد ستیجش	۹ ماهه ۹۸	۹ ماهه ۹۷	درصد تغییر
انواع سواری/ هزار دستگاه	۵۲۴۰۲	۷۰۵۰۸	-۵۰۷
لاستیک خودرو / هزار تن	۱۶۴۰۱	۱۶۷۰۵	-۲۰۱
انواع کاغذ/ هزار تن	۷۴۷۰۶	۷۰۰۳۳	۶۰۳
داروای انسانی/ میلیارد عدد	۳۶۰۳	۲۸	۲۹۰۶
پودر شوینده/ هزار تن	۴۴۲	۴۷۶۰۷	-۷۰۳

تومان نقدینگی به صنعت قطعه‌سازی کشور بوده است. سومین موضوع عزم جدی دولت برای احیای واحدهای صنعتی است، آمار ۶ ماهه سال جاری گویای آن است که تنها در شهرک‌های صنعتی میزان برگشت واحدهای صنعتی بیش از ۵۲۹ واحد بوده است، نکته دیگر افزایش میل مردم برای خرید محصولات داخلی است که این امر هم از سه مقوله نشأت گرفته است؛ یک آنکه، در محصولات خارجی موارد تقلبی زیادی آمده است به گونه‌ای که نمی‌توان کالای اصل و فرع را تشخیص داد و دوم اینکه گارانتی برای اکثر کالاهای وارداتی وجود ندارد و سوم افزایش عجیب و غریب قیمت کالاهای خارجی است.

■ ۱۱۶۵ میلیون یورو کاهش ارزبری

آنگونه که مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت مدعی شدند، از سال آینده شرایط تولید بهبود بیشتری خواهد یافت و این امر به جهت اجرایی شدن میز ساخت داخل است.

مسئولان عنوان کردند که برنامه داخلی‌سازی قطعات و تجهیزات با هدف کاهش ارزبری ۱۱۶۵ میلیون یورو در سال ۹۸ است که تاکنون با برگزاری ۹ میز ساخت داخل و همچنین پروژه داخلی‌سازی تولید لوله از تختال منجر به عقد قرارداد داخلی‌سازی ۲۰۰ قطعه-مجموعه شده است. از رقم ۱۱۶۵ میلیون یورو، ۲۷۵ میلیون یورو مربوط به بخش خودرو و موتورسیکلت، ۱۱۸ میلیون یورو برق، الکترونیک و مخابرات، ۶۸۰ میلیون یورو در حوزه فلزات اساسی و ۹۲ میلیون دلار در حوزه تجهیزات صنایع نفت و گاز و پتروشیمی بوده است.

■ ۷۷ معدن دوباره فعال شد

در شرایطی که تولیدات صنعتی به سمت بهبود است در حوزه معدن هم اتفاق‌های جدیدی در حال رخ دادن است، طبق آخرین آمارها در سال جاری ۷۷ معدن کوچک دوباره فعال شده است، خیلی از این معدن‌ها به غیر اهلس سپرده شده بود و حال بعد از تغییر مالکیت فعال شدند. راه‌اندازی بیش از ۲۰ میلیون تن ظرفیت جدید در زنجیره فولاد کشور و کمک به برقراری توازن در زنجیره تولید فولاد هم از دیگر اتفاق‌های مثبتی است که در حوزه صنایع معدنی رخ داده است. از سویی ارزبری تولید فولاد از ۱۰۰ دلار بر تن به حدود ۷۰ دلار بر تن کاهش یافته است. افزایش ۳۰ میلیون تنی حجم کل استخراج معادن کشور هم از دیگر اتفاق‌های مثبتی است که در حوزه معدن رخ داده است.

■ ۵ پله ارتقا

وزارت صنعت، معدن و تجارت بر اساس آخرین ارزیابی‌هایی که انجام داده، اعلام کرده است رتبه جهانی کشور در تولید فولاد خام از ۱۵ به ۱۰ ارتقا یافته است. دیگر دستاورد کشور در حوزه صنایع معدنی افزایش ۶۰۲ درصدی تولید فولاد خام در ۸ ماهه نخست سال جاری در قیاس با مدت مشابه سال قبل بوده است.

■ وضعیت ایران در شاخص‌های جهانی

در این میان باید دید که ایران در شاخص‌های بین‌المللی و تولیدات صنعتی چه جایگاهی دارد؟ اگر بخواهیم در ۵ شاخص شرایط ایران را بررسی کنیم، می‌بینیم که در سطح جهانی رتبه‌های پایینی داریم. در شاخص رقابت‌پذیری جهانی در سال ۲۰۱۹ از بین ۱۴۱ کشور، رتبه ما ۹۹ بوده، این در حالی است که سال گذشته یعنی سال ۲۰۱۸ رتبه ما ۸۹ بوده است. این موضوع نشان می‌دهد که در رقابت‌پذیری ۱۰ پله کاهش را تجربه کردیم.

در آزادی اقتصادی در بین ۱۸۰ کشور، رتبه ما ۱۵۵ بوده است، سال ۲۰۱۸ این رتبه ۱۵۶ بوده که این امر نشان می‌دهد، رتبه ایران طی مدت یاد شده یک پله ارتقا یافته است. در شاخص سهولت کسب و کار در سال ۲۰۲۰ در بین ۱۹۰ کشور ایران رتبه ۱۲۷ را دارد که در قیاس با سال ۲۰۱۹ یک پله ارتقا داشته است. سال گذشته میلادی رتبه ایران در شاخص سهولت کسب و کار ۱۲۸ بوده است. سال ۲۰۱۸ رتبه سهولت کسب و کار ایران به مراتب بهتر بوده و رتبه ۱۲۴ را تجربه کرده بود.

در شاخص نوآوری جهانی در بین ۱۲۹ کشور ایران به نسبت رتبه بهتری دارد و طبق اعلام سازمان‌های معتبر بین‌المللی رتبه ایران در سال ۲۰۱۹، ۲۰ بوده، این در حالی است که سال قبلش رتبه ایران ۶۵ بوده است. شاخص پایانی که برای تولید و سرمایه‌گذاران اهمیت زیادی دارد، رفاه لگاتوم (سطح رفاه در کشورها به مقایسه وضعیت آنها در حوزه اقتصاد، فرصت‌های کسب و کار، حکومت‌داری، آموزش، سلامت، امنیت و ایمنی، محیط زیست، آزادی‌های فردی و سرمایه اجتماعی سنجیده می‌شود) است. در این شاخص ایران دو پله سقوط کرده است. در بین ۱۶۷ کشور رفاه لگاتوم ایران ۱۱۹ شده و این عدد در سال قبلش یعنی سال ۲۰۱۸، ۱۱۷ بوده است.

رشد اقتصادی کشور از زبان وزیر اقتصاد و دارایی

با نفت منفی، بدون نفت مثبت

گروه اقتصادی/ نرخ رشد اقتصادی ۶ ماهه نخست سال جاری برای نخستین بار به صورت کامل اعلام شد. به گزارش خبرنگار «ایران» وزیر امور اقتصادی و دارایی روز گذشته در نشست خبری خود با خبرنگاران در پاسخ به پرسش خبرنگار «ایران» جزئیات نرخ رشد اقتصادی کشور را که تاکنون از سوی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران منتشر نشده است اعلام کرد.

براساس اعلام فرهاد درژینسند، رشد بخش نفتی کشور به دلیل کاهش شدید صادرات نفت خام و به تبع آن تولید آن با افت قابل توجهی مواجه شده است، اما خوشبختانه نرخ رشد غیرنفتی در سال جاری با وجود تمام محدودیت‌ها با رشد همراه شده است. به گفته وی، رشد بخش غیرنفتی اقتصاد ایران در سه ماهه نخست سال جاری نیم درصد بوده که این رقم در سه ماهه دوم سال جاری به مثبت ۶ دهم درصد رسیده است. در مجموع رشد نیمه نخست سال جاری نیم درصد مثبت بوده است. وزیر اقتصاد همچنین در خصوص میزان رشد اقتصادی زیرگروه‌های اصلی اظهار کرد: براساس تازه‌ترین آمارها نرخ رشد اقتصادی بخش کشاورزی در سه ماهه دوم امسال به مثبت ۹۰۵ درصد رسیده است که این نرخ برای بخش صنعت ۴ دهم درصد و خدمات منفی ۱۰۴ درصد بوده است که در مجموع به ۶ دهم درصد می‌رسد.

وی در پاسخ به این سؤال که نرخ رشد اقتصادی در کل سال جاری چه میزان خواهد شد، گفت: پیش‌بینی می‌شود در کل سال ۹۸ نرخ رشد بخش غیرنفتی اقتصاد به ۹ دهم درصد مثبت برسد. وی اضافه کرد: در خصوص سال آینده هرچند نمی‌توان عدد دقیقی اعلام کرد، اما تمام پیش‌بینی‌ها از مثبت شدن تدریجی نرخ رشد اقتصاد حکایت دارد.

■ از استقراض ۵۰ درصدی تا تأمین با مالیات

وزیر اقتصاد در ادامه با اشاره به اینکه جدایی بوده به‌نفت از ابتدای انقلاب در دستور کار بوده است، اظهار داشت: زمانی که دولت تصمیم گرفت اتکا به نفت را کاهش دهد جنگ تحمیلی آغاز شد و نتوانست اهداف خود را پیش ببرد. همچنین تکانه سال ۶۴ در حوزه نفت، دولت را تا چار کرد در سال ۶۷، ۵۰ درصد بوجه را از طریق استقراض از نظام بانکی تأمین کند. وی افزود: بعد از جنگ به اشکال مختلف مسأله جدایی از نفت اعلام شد تا اینکه در سال ۷۵ رهبری خواستار این موضوع شدند و اگرچه این هدف هرگز فراموش نشد اما با توجه به نیازهای مختلف، مسیر طی شد تا اینکه طی سنوات اخیر، جدایی نفت از بوجه جدی‌تر دنبال شد.

وی با بیان اینکه درآمدهای مالیاتی سالم‌ترین و تمیزترین جایگزین درآمد نفتی است، گفت: مالیات مستقیم نیز تمیزترین نوع مالیات سناتی است که طی سال‌های اخیر نیز برنامه‌های ویژه‌ای در سازمان امور مالیاتی در دستور کار قرار گرفت تا اینکه امروز درآمدهای مالیاتی توانست بخشی از نیاز دولت به درآمد نفتی را تأمین کند. به گفته وی در یک ساله اخیر رهکارهای مختلفی مانند اوراق قرضه، واگذاری شرکت‌های دولتی، فروش دارایی‌های مازاد و تعمیق بازار سرمایه برای عبور از اقتصاد نفتی در دستور کار دولت قرار گرفته است. درژینسند افزود: در دولت‌های یازدهم و یازدهم هیچ استقراضی حتی یک ریال برای تأمین بوجه از نظام بانکی صورت نگرفته و درآمدهای مالیاتی به مرحله‌ای رسیده که می‌توانیم بگوییم که بخشی از نیازهای دولت را تأمین می‌کند. وزیر اقتصاد گفت: بهره‌مندی از عرضه اوراق و استفاده از بازار بدهی از دیگر روش‌های تأمین مالی بود. تا به امروز برای بازپرداخت اوراق حتی یک ساعت هم با تأخیر مواجه نبودیم. اعتبار اسناد خزانه و اوراق دولتی خوش درخشید.

■ رشد ۷۲ درصدی صادرات غیرنفتی

وی با بیان اینکه افزایش صادرات غیرنفتی از دیگر موضوعات مدنظر ما بود، گفت: دشمن در مقام انسداد این شیوه تأمین مالی برآمد اما در ۱۰ ماهه امسال نسبت به ۱۰ ماهه سال ۹۷، فقط ۳ درصد کاهش ارزشی داشت و از نظر وزنی ۲۷ درصد رشد داشت.

درژینسند تأکید کرد: اصلاح ارزش پایه صادراتی موجب کاهش ارزش صادرات شد آن هم برای اینکه صادرکنندگان کمتر در معرض فشار قرار گیرند. به‌طور متوسط گمرک ۳۰ درصد ارزش پایه را کاهش داد و در واقع فقط کاهش ۳ درصدی در صادرات داشتیم. در واقع اگر عملیات را همگن کنیم باید رشد مثبت ۷ درصدی را برای صادرات لحاظ کنیم.

■ رشد ۵۰ درصدی در جلب سرمایه‌گذاری خارجی

درژینسند در مورد جلب سرمایه‌گذاری خارجی اظهار داشت: درحالی که در ۱۰ ماهه سال گذشته در جذب سرمایه‌گذاری خارجی افت داشتیم، در ۱۰ ماهه امسال با وجود همه مشکلات، میزان جلب سرمایه‌گذاری خارجی به حدود چهار و نیم میلیارد دلار رسیده است.

■ ۸۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات می‌دهیم

درژینسند با بیان اینکه در چند سال اخیر سیستم بانکی بار سنگینی بر دوش کشیده است، گفت: سال گذشته تقریباً این سیستم ۷۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات داده است که امیدواریم امسال به بیش از ۸۰۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. بر اساس آمار در هشت ماهه نخست سال حدود ۵۲ درصد این تسهیلات در راستای سرمایه در گردش بوده یعنی بانک‌ها این شرایط را درک کرده‌اند.

■ ۶ هزار میلیارد تومان ارزش معاملات بورس

وی خاطر نشان کرد: همچنین در بازار بورس و فرابورس حدود شش هزار میلیارد تومان مبادله می‌شود که این رقم درشتی است و اگر این مبلغ به سایر بازارها کوچ کند می‌تواند آنها را دچار چالش جدی کند، بنابراین، این قابلیت در بازار بورس وجود دارد که هم تأمین مالی انجام دهد و هم از کوچ به بازارهای دیگر جلوگیری کند. وی در مورد تأثیر جهش نرخ ارز بر بازار سرمایه گفت: برخی‌ها رشد بازار سرمایه را به این موضوع ارتباط می‌دهند، بنده نیز آن را انکار نمی‌کنم چون بسیاری از شرکت‌ها صادراتی هستند اما شما نرخ ارز را در سال گذشته و امسال مقایسه کنید و بعد شاخص را نیز مقایسه کنید شاید درصدی از آن مربوط به نرخ ارز باشد. همچنین در بازار سرمایه رویکرد مدیریت بورس این است که ارز ضمن اینکه از دخالت در بازار پرهیز می‌کند اما مدیریت حمایت‌آمیز نیز دارد.

■ روش‌های جدید برای خصوصی‌سازی

وزیر اقتصاد تصریح کرد: به دنبال خصوصی‌سازی واقعی هستیم و یکی از مجرای خصوصی‌سازی شفاف همین بازار سرمایه است چون کاملاً رقابتی و آشکار است، خوشبختانه با تدابیر اندیشیده شده سه یا چهار شرکت در بورس عرضه خواهند شد و با روش‌های جدیدی که تصویب کردیم به دنبال مردمی کردن اقتصاد هستیم البته هدف تأمین مالی هدف فرعی است.

■ نمی‌خواهم فساد را کتمان کنم

درژینسند در پاسخ به سؤالی در مورد کاهش هشت پله‌ای رتبه ایران در شاخص ادراک فساد در سال ۲۰۱۹ گفت: البته در موضوع فساد باید بین ادراک فساد و فساد تمایز قائل شویم، در یک نظرسنجی ۹۳ درصد گفته بودند که در کشور فساد وجود دارد اما وقتی گفته بودند که علانم فساد را بگویید تنها ۱۳ درصد آنها قائل به آن بودند. بنده نمی‌خواهم بودن فساد را کتمان کنم اما اقدامات مناسبی بخصوص در گمرک و سازمان مالیاتی صورت گرفته و در مقابل آن گارد گرفتند و همان طور که گفتیم بهترین راه مبارزه، دیجیتال کردن اقتصاد است.

■ نباید به اینستکس متکی باشیم

وی همچنین در مورد احتمال راه‌اندازی کانال مالی ایران و اروپا (اینستکس) در روزهای آینده گفت: دیشب در جلساتی که با مقامات داشتیم اخبار نویدبخشی در این مورد وجود داشت اما ما نباید کاملاً به آن متکی باشیم و کارها را تعطیل کنیم.

■ تصویب CFT و پارلمو به آینده موکل شد

وزیر اقتصاد در مورد تصویب دو لایحه CFT و پارلمو گفت: براساس قانون، اگر بین شورای نگهبان و مجلس اختلافی وجود داشته باشد آن موضوع به مجمع تشخیص مصلحت رفته و در آنجا بررسی و تصمیم‌گیری می‌شود. این موضوع در آخرین جلسه مجمع تشخیص مصلحت مورد بحث قرار گرفت اما تصمیمی در این مورد گرفته نشد و برای بررسی بیشتر به آینده موکل شد. ما در جلسه مقدماتی که با این گروه مالی داشتیم گزارشی ارائه کردیم مبنی بر اینکه از ۴۱ بندی که ایران باید اجرا می‌کرد، ۳۶ مورد آن را اجرا کرده‌ایم. وقتی این تعداد مورد را ما در کشور اجرا می‌کنیم نباید رفتن به لیست سیاه را مطرح کرد.